

สารบัญ

บทนำ	1
บทที่ 1 หมู่บ้านในสังคมไทย: ข้อโต้แย้งทางความคิด	11
1. การศึกษาในเชิงคุณค่า	17
2. การศึกษาเชิงประจักษ์	25
3. การศึกษาเชิงประวัติศาสตร์	31
4. การศึกษาในเชิงวาทกรรม	48
5. บทสรุป	58
บทที่ 2 การขัดกันของจารีตชุมชนกับกฎหมาย ในการถือครองที่ดิน	61
1. ลักษณะการถือครองที่ดินและระบบการผลิตทาง การเกษตร	62
2. ความขัดแย้งในการสืบทอดที่ดิน	69
3. ความมั่นคงและความขัดแย้งในการถือครองที่ดิน	80
4. ตลาดที่ดินและภาวะหนี้สินกับการสูญเสียที่ดิน	92
5. บทสรุป	104
บทที่ 3 ความเป็นชุมชนกับความคืดหน้าหมู่	109
1. พัฒนาการของแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นชุมชน ในสังคมไทย	111

2. ความเป็นชุมชนจากมุมมองของผู้รู้ท้องถิ่น ในสังคมล้านนา	118
บทที่ 4 ทูทางสังคมกับสิทธิชุมชน	127
1. พื้นฐานทางความคิดและอุดมการณ์ของระบบสวัสดิการ ในสังคมไทย	129
2. พื้นฐานทางความคิดขององค์กรเอกชนอิสระ ในสังคมไทย	140
บทที่ 5 ภูมิปัญญาท้องถิ่นกับการพัฒนา	165
บทที่ 6 กระบวนการชุมชนกับองค์กรพัฒนาเอกชน	177
1. บริบททางสังคมและเศรษฐกิจของชุมชน	177
2. แนวคิดและกระบวนการทำงานของศูนย์ฯ	182
3. องค์ประกอบขององค์กรชาวบ้าน	187
4. การจัดการทางสังคมขององค์กรชาวบ้าน	193
5. ระดับการพัฒนาขององค์กรชาวบ้านและผลกระทบ ของการพัฒนา	198
6. บทเรียนและข้อเสนอแนะต่อการปรับแนวทางการ ทำงานของศูนย์	203
บทที่ 7 อำนาจและการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการ ทรัพยากร	205
1. ความขัดแย้งของระบบความรู้ในการจัดการทรัพยากร และสภาพแวดล้อม	207
2. ความขัดแย้งเกี่ยวกับสิทธิและอำนาจในการจัดการ ทรัพยากร	217
3. ความขัดแย้งกับกลไกเชิงสถาบันด้านนโยบายและ กฎหมาย	221
4. บทสรุป	229

บทที่ 8 สิทธิชุมชนในการพัฒนา	231
1. มายาคติในการกีดกันสิทธิตามหลักของสิทธิเชิงเดี่ยว ...	232
2. สิทธิชุมชนในมิติของสิทธิหน้าหมู่และสิทธิการใช้	236
3. สิทธิชุมชนในมุมมองของสิทธิเชิงซ้อน	241
4. สิทธิชุมชนกับความชอบธรรมของเกษตรกร ในการจัดการทรัพยากร	244
5. บทสรุป	250
บทสรุป: จากจารีตท้องถิ่นถึงสิทธิชุมชน ในการเคลื่อนไหวเพื่อ จัดการป่าชุมชน	250
1. ป่าชุมชนในฐานะจารีตปฏิบัติของท้องถิ่นที่มีพลวัต	255
2. จากคุณค่าของท้องถิ่นสู่สิทธิชุมชน	260
3. การต่อสู้ทางสังคมเพื่อให้กฎหมายรองรับสิทธิชุมชน	265
4. บทสรุป	273
บรรณานุกรม	277